

TREBALLAR PER L'INSTITUT AGRÍCOLA SEGUEIX SENT RESPOSABILITAT DE TOTS ELS SOCIS

Fa un temps, al nostre President Baldiri Ros li preguntaven, amb no poca elegància: “- *Que doneu a l'Institut?*” Com si la nostra institució centenària es dediqués habitualment a repartir cacauets, entrades de franc pel cine o ves a saber què..., ell, sense immutar-se, tranquil·lament contestava: “- *l'Institut us pot donar tota la feina que vulgueu, i a més a més sense sou, en voleu?*”. Cada vegada que ho penso, ric interiorment. Allò resultava un intel·ligent *remake* de filosofia Kennedy aplicat a cops de mall sobre una Catalunya sovint força individualista i envejosa, que encara es creia i es creu benestant sabent que no es troba bé.

El primer president del Institut: Joaquim Desvalls i Sarriera tot inaugurant la Granja Escola de Fortianell a Fortià, Figueres, acompanyat pel inefable Narcís de Fages i de Romà deia convençut i amb ironia “-Si, si, creieu-me, sóc com una Reina Mare”. El petit comitè de gent que l'envoltava i el mateix Comissari Regi se'l miraren astorats i, en suspens, ell continuà: “-El President de l'Institut Agrícola és la Reina Mare d'un rusc d'abelles on regna l'exemple del treball. Així, els socis, som com abelles treballadores i ens preocupem pel bé comú. Unes abelles amb fible, si cal, per defensar la pròpia causa. Ves per on, avui, el trenta-tres president de casa nostra, en ple segle XXI, segueix amb el mateix discurs de treball que el primer. Ara entenc, doncs, per que encara no hem perdut l'arna, o rusc, pel camí. Tampoc les eines, ni els bous ni les esquelles, ni els arreus ni els animals. Els nostres vellutats moltons segueixen, doncs, pasturant amb la tranquil·litat del bon pastor i del millor gos d'atura.

En tota senzillesa podem trobar sempre una aproximació a la perfecció. Si l'asserció de Desvalls estorava amb irònica gràcia, la moderna resposta d'en Ros ha desarmat a molts de la mala baba, o la tonteria, que portaven a sobre. L'altruisme, el treball en equip per una causa, per un interès, sempre fortifica l'entramat social. Genera societats obertes, amb una clara percepció d'interdependència i sense fronteres, que ve a ser manifestament tot el contrari d'això que en diem independència. Al pas que anem aconseguirem que mil anys de pàtria aviat no valguin ni un sol minut d'amor.

Aquesta benvolença, digueu-li aquests interessos compartits, és el que millor explica, arreu del món mundial, l'associacionisme civil. No estem parlant pas d'un estricte associacionisme monacal, tampoc el d'un Institut de les Escoles Cristianes com 'La Salle', que tot just aquest abril està celebrant els seus 125 anys d'existència a Catalunya i que, recordem-ho, es van instal·lar de forma primicera, com a professors a les Granges Escoles que l'Institut Agrícola i els seus socis els van oferir lliurement i obertament. Ens cal molta generositat compartida i molt més ampla del que ens podem sovint imaginar. Ens cal molta entrega per tot i en totes direccions, i no cal que aquesta només sigui cristiana. Cal també entre els que som socis de l'Institut Agrícola, per que és així com les associacions assolixen els seus objectius, amb mútua coparticipació.

Hores d'ara, el que ja no es pot admetre de cap manera i hem admès massa sovint de dret i de revés, de tenir uns representants que no representen, o pitjor, que perjudiquen directament aquells qui diuen representar. El poder es malmet sol i amb facilitat, no cal pas que l'ajudem. Ara recordo aquell típic acudit de frares on, seriós i amb parsimònia, el Prior comunicava a la comunitat: “El pare Abat m'ha ordenat que baixeu a l'hort i caveu que després ja pujarem i menjarem” La conjugació dels verbs en comunitat, en associació o en parella, ha d'ésser, quan menys, equitativa. Tampoc cal arribar a l'extrem d'emprar l'arcaic dual dels verbs grecs, però si tenir en compte la seva existència. Així, és prou bo que sovint tots baixem a l'hort a cavar per poder pujar agermanats a menjar quan sigui l'hora. Només ens cal un compromís intel·ligent per compartir esforços i objectius. Els associats haurien de saber que són dins d'una xarxa de relació entre iguals. Això no vol dir altra cosa, en principi, que iguals drets i iguals obligacions estatutàries, però n'hi han moltes altres més d'igualtats, fins i tot les 'assimètriques' que no han de ser només d'inspiració maragalliana. Hem de reconèixer d'una vegada la imprescindible proactivitat que avui demana una societat moderna i hiperconnectada com la que tenim. Avui, a favor de l'Institut Agrícola, a favor de la societat en el seu conjunt, s'hi pot treballar

de moltes diferents maneres, a llocs i fronts que podrien semblar-vos, fins i tot, inversemblants. Vos ho diu, per experiència, el qui escriu aquestes línies. Les institucions civils esdevenen claus en el present i futur que avui se'ns presenta. Són les frontisses que aguanten la porta que ha de permetre l'entesa entre els ciutadans i aquells escollits que, a part de representar, han d'aconseguir fer raonablement realitat allò que se'ls hi demana com a possible.

¿Quants són els que aquest darrers temps han arribat a confondre les entitats civils que representaven, o encara representen, amb una eina de partit polític o, pitjor, amb un negoci privat, amb afanys de lucre improcedents o obertament delictius? ¿Com s'ha d'entendre que una associació científica, un col·legi professional o una ONG funcionin com a agència comercial de viatges?, que una entitat excursionista, en lloc de fomentar l'excursionisme resolgui que ha de preocupar-se de la higiene bucal de tots els seus associats complementada amb uns avantatjosos serveis odontològics? o aquella societat protectora de *l'edelweiss* suís que col·loca subtilment una seductora assegurança de la llar als

seus associats amb regal inclòs d'un rellotge de polsera submergible? Confondre avui el socis amb una cartera de clients és, com a mínim, mala fe manifesta. La cosa és igual de greu vista des de la banda d'aquells associats que callen i atorguen. Cal capgirar aquesta errònia cartera de clients i entendre-la com la nòmina d'uns treballadors gratuïts, que a més paguen una quota a favor i servei d'una causa comuna. Pot sonar dur, fins i tot pot semblar d'imbècils, però és la millor i més edificant postura, individual i socialment.

L'Institut Agrícola d'avui te un cert avantatge, viu un dolç avantatge corporatiu que no ha de perdre per que ha estat guanyat amb esforç aquest darrers anys. Avui tenim un magnífic espai d'actuació i de relació, unes eines amb les que cada soci pot i podrà treballar, a la seva manera i capacitats, pel bé conjunt. Amics, a aquestes alçàries de la pel·lícula no hi podem renunciar, no podem consentir condicions humanes degradades, isolades, tancades però alhora amb telèfon mòbil a la butxaca i exigint tots els serveis, totes les carícies i comprensions d'una societat, d'un món, que els cau a trossos.

